

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta și de avocatul Postu Marin în numele inculpatei Dohoter Elena, privind casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015, în cauza penală privind-o pe

Dohoter Elena Mihail, născută la 04.04.1965, originară și domiciliată or. Cimișlia, str. Șciusev, 4.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 11.12.2014 - 15.04.2015;

Instanța de apel: 18.05.2015 - 01.07.2015;

Instanța de recurs: 14.08.2015 - 18.11.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 15 aprilie 2015, Dohoter Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.151 alin.(4) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

Măsura de reprimare în privința inculpatei a fost aplicată arestarea preventivă.

2. Pentru a pronunța sentința, în fapt, instanța de fond a stabilit, că la 19 iulie 2014, aproximativ ora 11.00, Dohoter Elena, fiind în stare de ebrietate alcoolică, avînd scopul vătămării intenționate a integrității corporale sau a

sănătății altei persoane, aflându-se la domiciliul său situat în or. Cimișlia, str. Șciusev 4, în urma faptului că a fost numită cu cuvinte necenzurate în timpul certii apărute pe fonul relațiilor ostile între ea și soț, ce durau de mai mult timp, i-a aplicat intenționat soțului său Dohoter Constantin două lovituri cu un topor în regiunea capului, în timp ce acesta dormea pe canapea în casă și, ca urmare a leziunilor primite, ultimul a fost internat pentru tratament în Spitalul raional Cimișlia, unde la 29.07.2014 a decedat.

Astfel, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 167 D din 14.10.2014 Dohoter Elena i-a cauzat soțului său Dohoter Constantin leziuni corporale sub formă de traumă cranio - cerebrală deschisă cu plăgi pe cap, fractură a oaselor capului cu formare de eschile osoase și denivelarea lor cu lezare a duramater, a piamater și a țesuturilor creierului, cu hemoragii sub duramater, sub piamater în țesuturile și ventriculele creierului, echimoze care au fost cauzate prin acțiunea de lovire cu corp dur, contondent posibil în timpul și circumstanțelor indicate, sunt periculoase pentru viață în momentul cauzării și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă, fiind în legătură de cauzalitate cu survenirea morții.

3. Nefiind de acord cu sentința, împotriva acesteia au declarat apel inculpata Dohoter Elena și avocatul Sclifos Gheorghe în numele inculpatei.

3.1. Avocatul Sclifos Gheorghe prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunile inculpatei să fie recalificate.

În motivarea apelului declarat avocatul a indicat următoarele:

- instanța de fond a calificat incorect acțiunile inculpatei în baza art.151 alin.(4) Cod penal, deoarece, în opinia apelantului, de fapt sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 201/1 Cod penal;

- instanța a aplicat o pedeapsă prea aspră inculpatei;

3.2. Inculpata Dohoter Elena prin apelul declarat și-a exprimat dezacordul cu sentința pronunțată în privința sa, solicitând casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015, au fost admise apelurile declarate de către inculpată și avocat, casată sentința instanței de fond, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpata Dohoter Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.201/1 alin.(3) lit. c) Cod penal, la 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

5. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat că, inculpata Dohoter Elena, la 19 iulie 2014, în jurul orelor 11.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul vătămării intenționate a integrității corporale sau a sănătății unui membru al familiei, aflându-se la domiciliul său situat în or. Cimișlia, str. Șciusev 4, în urma certii apărute pe fonul relațiilor ostile între ea și soțul Dohoter Constantin, ce durau de mai mult timp, i-a aplicat ultimului două lovituri cu un topor în regiunea capului, în timp ce acesta dormea pe canapea în casă, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 167 D din 14.10.2014 leziuni corporale sub formă de traumă cranio - cerebrală deschisă cu plăgi pe cap, fractură a oaselor capului cu formare de eschile osoase și denivelarea lor cu lezare a duramater, a piamater și a țesuturilor creierului, cu hemoragii sub duramater, sub piamater în țesuturile și ventriculele creierului, echimoze care au fost cauzate prin acțiunea de lovire cu corp dur, contodent posibil în timpul și circumstanțele indicate, sunt periculoase pentru viață în momentul cauzării și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă, fiind în legătură de cauzalitate cu survenirea morții, care a survenit la 29.07.2014 în spitalul raional Cimișlia.

Instanța de apel a calificat acțiunile inculpatei în baza art.201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, violența în familie adică *„acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea gravă a integrității corporale și care a provocat decesul victimei”*.

În susținerea concluziilor sale, instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii este dovedită prin următoarele probe: declarațiile inculpatei Dohoter Elena; rezultatul IMSP Dispensarul Republican Narcologic privind gradul de alcoolemie potrivit căruia în sângele Elenei Dohoter a fost depistat alcool etilic în concentrație de 2,32 g/l (f. d. 50, Vol. I); raportul de expertiză medico - legală nr. 167 D din 14.10.2014 (f. d. 53, Vol. I); raportul de expertiză medico - legală nr. 795 din 03.10.2014 (f. d. 60, Vol. I); raportul de expertiză psihiatrico - legală ambulatorie nr. 833 a - 2014 (f. d. 87-89, Vol. I).

Cu referire la apelul declarat de inculpată, instanța de apel a stabilit că acesta a fost declarat în termen.

La stabilirea pedepsei, conducându-se de prevederile art. 61, 75-78 Cod penal, și ținând cont de gravitatea infracțiunii comise, circumstanțele atenuante și agravante, persoana inculpatei care la locul de trai se caracterizează negativ, de faptul că a comis pentru prima dată o infracțiune ce face parte din categoria celor deosebit de grave pentru care legea penală

prevede pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 la 15 ani, de faptul că a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică, instanța de apel a conchis că față de inculpată urmează a fi stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, împotriva acesteia au declarat recurs ordinar procurorul și avocatul Postu Marin în numele inculpatei.

6.1. Procurorul prin recursul declarat la data de 21 iulie 2015, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală a indicat următoarele:

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea ce ține de stabilirea pedepsei.

Consideră procurorul că instanța de apel urma să aplice în privința inculpatei o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, ținând cont de circumstanțele cauzei în acest sens.

- instanța de apel a admis apelul inculpatei, care în viziunea procurorului a fost introdus tardiv.

6.2. Avocatul Postu Marin prin recursul declarat la data de 11 august 2015, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatei să-i fie stabilită pedeapsă sub limita minimă prevăzută de art.201/1 alin.(3) lit. c) Cod penal prin aplicarea prevederilor art. 79 alin.(3) Cod penal.

Recurentul consideră, că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatei incorect a dat apreciere circumstanțelor atenuante și agravante ale cauzei, individualizând greșit pedeapsa prin neaplicarea prevederilor art.79 alin.(3) Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în

drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurenți, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Referitor la argumentele aduse de procuror și avocatul Postu M. în susținerea solicitărilor sale cu referire la temeiurile de recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, Colegiul penal constată că, recurenții nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele ierarhic inferioare și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Colegiul penal atestă că în speță recurenții, făcând referire la pct. 6), invocă, de fapt, prin prisma acestei prevederi legale, individualizarea incorectă a pedepsei stabilite inculpatei, eroare de drept stipulată în pct. 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În acest sens Colegiul penal menționează că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând argumentele invocate de procuror și avocat cu privire la individualizarea greșită a pedepsei stabilite inculpatei Dohoter Elena, Colegiul penal reține că, instanța de apel în acest sens a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75-78 Cod de procedură penală, corect concluzionând asupra necesității stabilirii inculpatei a pedepsei închisorii pe un termen de 6 ani, ținând cont de circumstanțele atenuante: recunoașterea vinovăției, ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor părții vătămate; de circumstanțele agravante: comiterea infracțiunii în stare de ebrietate. De asemenea instanța de apel la stabilirea pedepsei a ținut cont de faptul, că inculpata a comis pentru prima dată o infracțiune, însă care face parte din categoria celor deosebit de grave și pentru care legea prevede o pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 la 15 ani; de faptul că potrivit caracteristicii eliberată de IP Cimișlia, inculpata se caracterizează negativ.

Astfel instanța de recurs atestă că la stabilirea pedepsei inculpatei Dohoter E., pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept, pedeapsa stabilită inculpatei a fost individualizată corect, iar concluziile instanței de apel privind stabilirea pedepsei inculpatei corespund exigențelor legale și circumstanțelor cauzei, iar argumentele recursurilor în acest sens sunt neîntemeiate.

Referitor la argumentele recursului avocatului privind neaplicarea prevederilor art. 79 alin.(3) Cod penal, față de inculpata Dohoter Elena, care prevede că, în cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită, Colegiul penal menționează că aplicarea acestor prevederi legale față de o persoana condamnată, în cazul dat față de inculpata Dohoter Elena, constituie un drept al instanței de judecată, dar nu și o obligațiune.

În acest sens instanța de recurs atestă, că în speță de către instanța de apel, n-au fost reținute careva circumstanțe excepționale, care ar face posibilă aplicarea în privința inculpatei Dohoter Elena a prevederilor art. 79 Cod penal, prin urmare, constată că argumentul în cauză nu constituie temei de casare a hotărârii atacate.

7.2. Referitor la temeiul de recurs invocat de procuror stipulat de prevederile pct. 7) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanțelor de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: *apelul a fost introdus tardiv*, Colegiul constată că astfel de eroare în cauza dată nu se atestă reieșind din următoarele considerente.

Potrivit materialelor cauzei, la caz procurorul, contestând ilegalitatea deciziei instanței de apel în partea admiterii apelului inculpatului care în viziunea sa a fost declarat tardiv, Colegiul penal reține că, conform dovezii de primire a sentinței (f. d. 176, Vol. I), inculpata a recepționat sentința la data de 15 aprilie 2015.

Potrivit prevederilor art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Prin scrisoare de însoțire, la data de 04 mai 2015 (f. d. 191), Penitenciarul nr.5 a expediat în adresa Judecătoriei Cimișlia cererea de apel a inculpatei Dohoter Elena.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (5) Cod de procedură penală, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Conform art. 111 alin.(1) lit. f) Codul muncii, în Republica Moldova, zi de sărbătoare nelucrătoare este și 1 mai.

Prin urmare, avînd în vedere că ultima zi pentru depunerea cererii de apel de către inculpată expira la data de 01 mai 2015, care este zi

nelucrătoare, totodată zilele de 2 și 3 mai 2015 fiind zile de odihnă nelucrătoare (sîmbăta și duminica), astfel ultima zi de depunere a apelului pentru inculpata Dohoter Elena este data de 04 mai 2015, de aceea Colegiul penal conchide că fiind depusă în termen cererea de apel declarată de inculpata Dohoter E.

Reieșind din cele sus-expuse, instanța de recurs ordinar constată ca în speța dată nu se atestă eroare de drept prevăzută de pct. 7) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanțelor de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă: *apelul a fost introdus tardiv*, deoarece cererea de apel declarată de inculpata Dohoter Elena a fost depusă în termen.

Astfel, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Asemenea erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta și de avocatul Postu Marin în numele inculpatei Dohoter Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2015, în cauza penală privind-o pe **Dohoter Elena Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la data de 18 decembrie 2015.

Președinte
Judecători

(semnătura)
(semnătura)
(semnătura)

Ursache Petru
Toma Nadejda
Nicolae Ghenadie